

Preporuke Vijećima za štampu

ZAKLJUČCI KAS MEDIA PROGRAMA ZA JUGOISTOČNU EVROPU I RADNE GRUPE
„ČLAN 10 EVROPSKE KONVENCIJE O LJUDSKIM PRAVIMA“ (EVROPSKI UNIVERZITET
FRANKFURT/ODER)

Efikasna samoregulacija u medijskom sektoru je važan uslov za etičke standarde u novinskom izvještavanju, te može spriječiti obimnu regulaciju od strane državnih vlasti. Kao takva, igra važnu ulogu za povjerenje građana u medije i za slobodu štampe. Stručnjaci okupljeni od strane Fondacije Konrad-Adenauer i Radna grupa „Član 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima“, u oktobru 2013. u Beogradu, dali su slijedećih 10 ključnih preporuka.

Raznolikost članova: Kako bi se stvorio i razvio legitimitet za samoregulaciju, ključno je uključiti sve interesne skupine: vlasnike medija i izdavače, novinarske udruge, državne i regionalne medije, štampare, online i audiovizuelne medije.

Različito finansiranje radi visokog nivoa nezavisnosti: Kako bi se garantovala dugoročna nezavisnost, neophodno je pronaći mješavinu finansijskih izvora: medija, novinarskih udruženja, posredno vladino finansiranje i drugih.

Pažljivo razmatranje pravnog okvira: Za uspješnu samoregulaciju uglavnom nije potreban pravni zakonski osnov. Međutim, ukoliko samoregulacijski pristup ne uspije, ko-regulacija od strane sektora i vlade može biti opcija. Nezavisno djelovanje Vijeća za štampu mora biti garantovano.

Raznolikost upravnog odbora: Pored biranja članova na osnovu kompetentnosti i motivacije, potrebno je da su oni iz širokog spektra područja: izdavači, stariji i mlađi novinari iz raznih medija, predstavnici civilnog društva, akademici i advokati, ali bez političara.

Transparentnost organizacije rada:

Konačne odluke se moraju donositi na plenarnim sesijama, a ne na sekcijama, kako bi se povećao legitimitet. Procedure se moraju definisati u statutu ili u pravilniku o radu, moraju biti kratke i moraju garantovati prava okrivljenih medija ili novinara. Građani i šira javnost bi trebali biti informisani o praksama Vijeća za štampu i mogućnostima ulaganja žalbi.

Svjesnost o etičkom kodeksu: Etički kodeks Vijeća za štampu treba biti jasan i lako razumljiv. U suprotnom neće biti primijećen od strane šire javnosti ili će biti pogrešno shvaćen.

Isti standardi za sve medije: Kvalitetna štampa, medijski tabloidi, radio, TV i novinski portali su različite platforme, ali se etički standardi novinarstva trebaju primjenjivati na odgovarajući način.

Objavljivanje odluka: Suština Vijeća za štampu je da organizuje debatu, te potakne razmišljanje i svijest o novinarskoj etici. Njihove odluke ili stavovi bi se trebali javno objavljivati; mediji bi trebali biti ohrabrivani da ih objave.

Žalbena komisija/Ombudsman: Žalbena komisija, odnosno Ombudsman, su veoma korisni u rješavanju nesuglasica na prijateljski način. Ombudsman ne bi trebao/la biti član Vijeća.

Obuka novinara: Vijeće za štampu bi trebalo organizovati ili podržavati treninge za novinare i urednike, doprinoseći podizanju svijesti o medijskoj etici.

